

Datum

2022-05-30

Vårt diarienummer

Utr 2022/34

Ert diarienummer

I2022/01039

Remissvar på Europeiska kommissionens förslag till förordning om harmoniserade regler för skälig åtkomst till och användning av data COM(2022) 68 final

Trafikanalys har anmodats att yttra sig om förslaget. Myndigheten väljer att avgränsa sig till några frågor där vi kan utläsa sektorspecifika konsekvenser på transportområdet.

Trafikanalys instämmer i behovsanalysen, att tillgängligheten till och delningsmöjligheter av digitala användardata för uppkopplade produkter behöver klargöras för att säkerställa en europeisk konkurrens- och innovationsdriven digital marknad. Det gäller i hög grad på transportområdet där transportmedel och transporter idag genererar stora och allt större mängder digitala användardata med begränsade möjligheter till dataåtkomst och delning för kunder och konsumenter.

Trafikanalys ser positivt på förslaget att reglera området i termer av konsumenträtt och myndigheters exceptionella behov. Samtidigt ser vi att avgränsningen av regelverket till vissa typer av produkter är oklar och inkonsekvent, något som inte minst påverkar tillämpningen på transportområdet.

Av motiveringarna till förslaget, punkterna 14 och 15 på sidan 22, samt av definitionen av "produkt" på sidan 42, framgår att förslaget undantar uppkopplade produkter vars huvudfunktion är datalagring och behandling. Därmed undantas exempelvis datorer, surfplattor och mobiltelefoner. Ingen närmare motivering lämnas till detta, annat än en kommentar i punkt 15 (sida 22), dvs. att dessa produkter "förutsätter mänskligt ingripande för att producera olika former av innehåll".

Trafikanalys kan inte se varför detta skäl är skäl nog att utesluta användardata som uppkopplade produkter genererar och som användaren inte har kontroll över, till exempel positioneringsdata från mobiltelefoner. Dessa användardata är av hög relevans för digitala tjänster och krishantering, till exempel reseplanering bland pendlare eller myndigheters övervakning av mobilitet i samband med pandemier. Genom att undanta dem kvarstår en risk för inlåsningseffekter av kunder till it- och telekombolag, trots att historiska användardata inte utgör primära produkter eller tjänster.

Avgränsningskriteriet är i praktiken förenat med påtagliga risker för inkonsekventa och oklara tillämpningar. Smarta telefoner är ett exempel. Drönare är ett annat. I båda fallen handlar det om produkter som kan fylla en rad funktioner, däribland övervakning. Deras huvudfunktion är samtidigt inte entydig. Den varierar mellan produkter, samt från en

användarsituation till en annan. Vissa drönare kan också kombinera en rad funktioner, såväl övervakning som transporter.

Oavsett vad huvudfunktionen är kvarstår frågan varför inte användaren ska ha tillgång till användardata som en uppkopplad produkt genererar och som ligger utanför användarens kontroll. Mot denna bakgrund efterfrågar Trafikanalys ett klargörande av regelverket när det gäller dess avgränsning och tillämpningskriterier.

En reglering bör rimligtvis inrikta sig på *tillgängligheten till användardata som är bortom användarens kontroll*, inte på frågan om huvudfunktionen är datalagring och behandling eller inte. Den senare frågan riskerar att bli tekniskspecifik och problematisk om och när olika tekniker och funktioner kombineras.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mattias Viklund efter föredragning av Tom Andersson. I beredningen deltog även Andreas Tapani, avdelningschef.

Mattias Viklund
Mattias Viklund (May 30, 2022 13:45 GMT+2)

Mattias Viklund
Generaldirektör

I2022_01039 Trafikanalys

Final Audit Report

2022-05-30

Created:	2022-05-30
By:	Monica Johnsson (monica.johnsson@trafa.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAc0L0oYER0iK0RzqLsRMksqLCyRb8cl9B

"I2022_01039 Trafikanalys" History

- Document created by Monica Johnsson (monica.johnsson@trafa.se)
2022-05-30 - 1:33:45 PM GMT- IP address: 98.128.146.83
- Document emailed to Mattias Viklund (mattias.viklund@trafa.se) for signature
2022-05-30 - 1:34:18 PM GMT
- Email viewed by Mattias Viklund (mattias.viklund@trafa.se)
2022-05-30 - 5:45:03 PM GMT
- Document e-signed by Mattias Viklund (mattias.viklund@trafa.se)
Signature Date: 2022-05-30 - 5:45:39 PM GMT - Time Source: server
- Agreement completed.
2022-05-30 - 5:45:39 PM GMT

